

4. møde i Lokal Trepert Bornholm 22.04.2025

Sted: Landemærket 26, Rønne. Mødelokale 3

Deltagere: Jacob Trøst (BRK), Louise Lyng Bojesen (BRK), Rasmus Brunke (BLF), Lennart Westh (BLF), Michael Stoltze (DN), Helle Bay Eriksen (DN), Søren Friese (NST)

Sekretariat: Linda Matzen (BRK), Patrick Steinlein (BRK, Teknikergruppe)

Afbud: Louise Lyng Bojesen

Mødeleder: Jacob Trøst, Borgmester og formand for Lokal Trepert Bornholm.

Referat: Linda Matzen og Patrick Steinlein

1. Drøftelse af mulighed for et signaturprojekt

Minister for Grøn Trepert Jeppe Bruus Christensen har besøgt Bornholm og deltog i den sammenhæng i et velbesøgt Grønt Treperts-arrangement i Brohuset, hvor flere af jer bidrog til diskussionerne.

Ministeren understregede i den anledning, at det særligt er signaturprojekter med fokus på at skabe store sammenhængende naturområder på Bornholm, der har hans interesse. Udmeldingen ligger i tråd med trepartsgruppens drøftelser om at styrke den naturmæssige sammenhæng i Den Grønne Bølge.

Trepertsgruppen drøfter mulighederne for et stort signaturprojekt på Bornholm.

Referat:

Flere medlemmer af trepartsgruppen deltog aktivt i diskussionerne ved arrangementet. Ministeren benyttede lejligheden til at understrege sin særlige interesse for signaturprojekter, der skaber store, sammenhængende naturområder – særligt på Bornholm. Denne udmelding er i fin overensstemmelse med trepartsgruppens hidtidige drøftelser om at styrke de naturmæssige forbindelser i og omkring Den Grønne Bølge.

På mødet blev det derfor drøftet, hvordan Bornholm kan formulere et ambitiøst signaturprojekt, som kan matche både de lokale ambitioner og ministerens signaler. Der blev drøftet flere muligheder, som kunne være egnede som signaturprojekter. Der blev endvidere spurgt ind til muligheden for at koble projektet til etableringen af et Residential College på Bornholm, som er planlagt færdigetablet i 2027, og som potentielt kan understøtte øens rolle som testø for grøn omstilling og nye samarbejdsmodeller.

Der blev lagt vægt på, at Novofonden har meldt ud, at de prioriterer store projekter i forbindelse med den Grønne Trepert.

Derudover blev det besluttet, at undersøge mulighederne for en fondsansøgning til i første omgang et forprojekt, herunder afklaring af støttemuligheder og beløbsstørrelser. En mulighed til realisering af et forprojekt, kan være at søge fondsmidler til et årsværk, for at frikøbe en medarbejder i Naturstyrelsen.

Som led i det videre arbejde blev det aftalt, at Naturstyrelsen og Bornholms Regionskommune vil foretage indledende undersøgelser til et muligt signaturprojekt, som vil blive præsenteret til næste møde i den lokale trepart.

2. Det videre arbejde med udkast til omlægningsplaner

På sidste møde blev det aftalt, at administrationen laver et lokalt treparts-arbejdskort i Kortinfo som trepartsgruppen har adgang til. Der var ønske om at få arealer med permanent ekstensivering på, arealer med landbrugsjord indenfor de foreslåede udpegninger, herunder i Den Grønne Bølge, drikkevandsinteresser, kommuneplanens Grønne Danmarkskort samt adgang til historiske baggrundskort, så man kan se, hvor der tidligere har været åbne vandløb, vådområder og anden natur.

Patrick præsenterer, hvor langt han er kommet med kortarbejdet og hvad vi har modtaget postkassen trepart@brk.dk siden sidst. På den baggrund fortsættes arbejdet med at udarbejde forslag til omlægningsplaner og -projekter for både små og store områder.

Skitser og forslag til konkrete omlægningsplaner samt projektområder skal alene ses som et idékatalog. De enkelte indsatser kan ændre sig undervejs i processen fra idé til virkelighed.

Referat:

Bornholms Regionskommune præsenterer det digitale arbejdskort, som medlemmerne kan benytte i forberedelsen til de kommende møder. Arbejdskortet er dynamisk efterhånden som der tilkommer oplysninger og/eller foretages rettelselser.

Det blev drøftet, hvor stort fokus der skal være på gode småprojekter, i forhold til omlægningsplanerne. Der var enighed om, at småprojekter kan have en stor værdi og bør så vidt muligt indgå i et samlet løsningsbillede.

Der blev udtrykt ønske om at undersøge muligheden, for at foretage kvælstofmålinger i vandløb. Langt det meste kvælstof når havet via vandløbene. Det kan derfor give god mening, hvis det er muligt at udvide datagrundlaget, så eventuelle projekter omhandlende vandløb kan planlægges ud fra et så oplyst grundlag som muligt. Bornholms Regionskommune vil frem til næste møde, kigger nærmere på muligheden for kvælstofmålinger i vandløb.

3. Information om mulige støtteordninger til omlægningsindsatser med fokus på Bornholms særlige situation, hvor vi pt. er undtaget krav om reducere af kvælstofudledning til havmiljøet

Det er tidligere aftalt at administrationen undersøger om KL, SGAV, Fællessekretariatet eller en udtagningskonsulent kan komme til Bornholm og fortælle om vores handlemuligheder herunder, hvilke muligheder der findes for at få støtte til indsatser i forbindelse med Grøn Trepert.

Administrationen orienterer om mulighederne og nuværende status på at få lavet en aftale?

Der arbejdes ligeledes på at få et officielt møde i kalenderen mellem ministeren for Grøn Trepert og trepartsgruppen.

Referat:

Bornholm er undtaget krav om kvælstofreduktion til havmiljøet, hvilket giver begrænsede muligheder i forhold til omlægningsindsatser. Administrationen er i kontakt med KL og SGAV, om muligt oplæg til næste møde i den Lokale Trepert Bornholm. Der vil også kigges nærmere ind i, at få en udtagningskonsulent med til et møde.

Samtidig arbejdes der videre på at få fastlagt et møde mellem trepartsgruppen og ministeren for Grøn Trepert, som led i det strategiske samarbejde om øens fremtidige naturindsatser.

4. Kommunikation og borgerinddragelse fortsat (fast punkt)

Hvad er der sket siden sidst og er der behov for yderligere kommunikationstiltag?

Der er oprettet en side om Grøn Trepert Bornholm på kommunens hjemmeside brk.dk Projekter Grøn Trepert Bornholm. Her kan interesserede bl.a. finde information om trepartsaftalen, link til trepert@brk.dk og Fællessekretariatet. Desuden lægges der opsamling efter hvert møde i trepartsgruppen.

Deltagerantallet til arrangementet i Brohuset om Grøn Trepert og mediernes interesse vidner om, at der er behov for information blandt borgerne samt et ønske om at få lov til at bidrage med arealer, idéer og forslag til arbejdet i Grøn Trepert.

På sidste møde blev det besluttet ikke af at afholde et borgermøde på nuværende tidspunkt, men at der skal formuleres et informationsbrev, som fx kan sendes ud til alle større landbrugsejendomme. Udover information om processen og at alle indsatser baseres på frivillighed kan man også informere om at omlægning af arealer til natur ikke automatisk medfører offentlig adgang til arealerne udover de eksisterende regler i naturbeskyttelsesloven.

Hvornår ønsker trepartsgruppen at have udkast til informationsbrev klar og i hvilken sammenhæng skal det bruges?

Hvordan orienteres offentligheden om at den 9. maj er sidste frist for input til skitseprojekter på trepert@brk.dk? Vil det være hensigtsmæssigt fortsat at holde postkassen åben i en eller anden form?

Referat:

Trepartsgruppen drøftede behovet for klar og tilgængelig kommunikation til offentligheden. Bornholms Tidende har anmodet om aktindsigt i referater, og der er generelt stor interesse for trepartsarbejdet.

Det blev bekræftet, at referater og opsamlinger fortsat skal gøres offentligt tilgængelige. Der er oprettet en særskilt side på kommunens hjemmeside med information om Grøn Trepert Bornholm, herunder opsamlinger og kontaktoplysninger.

Det blev besluttet, at der skulle afholdes et borgermøde, og at det skulle afholdes den 21. maj 2025 kl. 19.00. Bornholms Regionskommune arbejder videre med, at finder et passende sted til at holde borgermødet. Det blev samtidig besluttet at udarbejde et informationsbrev til lodsejere. Brevet skal understrege frivillighedsprincippet, og at omlægning til natur ikke automatisk medfører offentlig adgang. Trepartsgruppen har valgt, at efter mødet den 9. maj vil fokus ændres fra at finde egnede områder til omlægningsplanerne, til at kigge nærmere på det der er kommet ind, bl.a. via borgerforslag. Det er forsåt muligt for borgere og foreninger at komme med skitseforslag. Forslag kan sendes til postkassen trepert@brk.dk.

5. Eventuelt og punkter til næste møde

Næste møde er fredag den 9. maj kl. 12-15 og finder sted på Snorrebakken. Herefter møde igen den 23. maj. Kl. 12-15 og sidste planlagte møde den 19. juni kl. 12-15.

Referat: Der holdes fast i de planlagte møder.